

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Zásadní změny v nemocenském pojištění od 1. ledna 2009: co by měli vědět zaměstnavatelé

Zaniká rozdělování zaměstnavatelů na malé organizace (do 25 zaměstnanců) a organizace (nad 25 zaměstnanců) a pro obě skupiny se používá pojem zaměstnavatel. Nový zákon č. [187/2006](#) Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů, stanoví pro zaměstnavatele povinnosti.

Česká správa sociálního zabezpečení proto přináší **stručných přehled nejdůležitějších** z nich.

Zaměstnavatel, který byl dosud povinen vyplácet svým zaměstnancům dávky nemocenského pojištění (tzn. **organizace s více než 25 zaměstnanci**) **pokračuje i v roce 2009 ve výplatě dávek nemocenského pojištění, na které vznikl nárok před 1. 1. 2009 a tento nárok přechází do roku 2009, a to po dobu nejvýše 1 roku. Tyto dávky se vyplácí podle právních předpisů platných před 1. 1. 2009.** Podle těchto předpisů se musí k 1. 1. 2009 **přepočítat** vyplácené dávky podle **nových redukčních hranic**. K 1. 1. 2009 se pro účely tohoto přepočtu zvyšuje dosavadní redukční hranice 550 Kč na 610 Kč a dosavadní redukční hranice 790 Kč na 870 Kč. Přepočet dávek k 1. 1. 2009 bude proveden bez žádosti příjemce dávky, provede jej ten, kdo dávku vyplácí.

Pokud zaměstnává alespoň jednoho zaměstnance, má v nemocenském pojištění **ohlašovací a oznamovací povinnost**. Do 8 dnů **od nástupu prvního zaměstnance** se musí na predepsaném tiskopise přihlásit u příslušné okresní správy sociálního zabezpečení (v Praze Pražské, v Brně Městské) - OSSZ/PSSZ/MSSZ - **do registru zaměstnavatelů**. Stejně tak má povinnost do 8 dnů hlásit jakoukoliv změnu a podat odhlášku z registru zaměstnavatelů od skončení zaměstnání posledního zaměstnance.

Informuje o nástupu nového zaměstnance do zaměstnání nejpozději do 8 dnů od jeho nástupu příslušnou OSSZ/PSSZ/MSSZ na novém tiskopisu „Oznámení o nástupu do zaměstnání“. Hlásí také jakékoliv změny údajů uvedených na tiskopisu a při ukončení zaměstnaneckého poměru oznamuje příslušné OSSZ/PSSZ/MSSZ ukončení zaměstnání.

Přijímá od svých zaměstnanců, případně od bývalých zaměstnanců, **žádosti o dávky nemocenského pojištění** (tj. např. k tomu určenou **část** tzv. **neschopenky**, rozhodnutí o potřebě ošetřování, žádost o peněžitou pomoc v mateřství, žádost o vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství). K žádosti zaměstnavatel připojí vyplněný tiskopis „Příloha žádosti o dávku nemocenského pojištění“ a neprodleně vše pošle příslušné OSSZ/PSSZ/MSSZ.

Sráží pojistné zaměstnanci ze mzdy (platu) a odvádí je spolu s pojistným, které musí platit sám, na účet příslušné OSSZ/PSSZ/MSSZ. **Spolupracuje s orgány nemocenského pojištění**, například na jejich žádost sděluje údaje potřebné pro stanovení nároku a výše dávek nemocenského pojištění a poskytuje součinnost kontrolním pracovníkům OSSZ/PSSZ/MSSZ.

Vyplácí zaměstnanci prvních 14 dnů pracovní neschopnosti (PN) nebo karantény náhradu mzdy. A to zaměstnanci, který je nemocensky pojištěn a splňuje také podmínky nároku na

nemocenské. Náhrada mzdy náleží **za pracovní dny** - při dočasné PN od **čtvrtého pracovního dne** (při karanténě od prvního pracovního dne), a to **jen v době trvání pracovního vztahu**.

Náhrada mzdy není dávkou nemocenského pojištění a zaměstnavatel ji vyplácí na základě předložení dokladů o PN (tím je rozhodnutí o vzniku dočasné PN a rozhodnutí o ukončení dočasné PN nebo potvrzení o trvání PN, trvá-li PN déle než 14 kalendářních dnů). Vypočítává se z průměrného výdělku, který se stanovuje stejně, jako kdyby v den vzniku PN nastupoval zaměstnanec na dovolenou. Náhrada mzdy **se do výše nároku** podle zákoníku práce **nedaní**, zaměstnavatel si v roce 2009 polovinu částky, kterou zaměstnancům zúčtoval podle zákoníku práce na náhradě mzdy v kalendářním měsíci, odečte z pojistného odvedeného v tomto měsíci. Z náhrady mzdy do výše nároku podle zákoníku práce **se neplatí pojistné na sociální či zdravotní pojištění**.

Kromě této povinnosti má zaměstnavatel **oprávnění kontrolovat**, zda zaměstnanec dodržuje **stanovený režim dočasné práce neschopného pojištěnce** po dobu **prvních 14 kalendářních dnů** dočasné PN. O této kontrole pořizuje písemný záznam, ve kterém uvede výsledek kontroly. Pokud při kontrole zjistí porušení režimu, zasílá zaměstnavatel záznam o kontrole dočasně práceneschopnému pojištěnci, ošetřujícímu lékaři a příslušné OSSZ/PSSZ/MSSZ. Může dát také příslušné OSSZ **podnět ke kontrole** důvodnosti trvání dočasné PN a ke kontrole dodržování režimu dočasně práceneschopného pojištěnce. Stejně tak může **požadovat** od ošetřujícího lékaře **informaci** o místě pobytu zaměstnance v době dočasné PN a o rozsahu a době povolených vycházek.

Nemocenského pojištění nově **nejsou účastní společníci a jednatelé společností s ručením omezeným a komanditisté komanditních společností**, kteří mimo pracovněprávní vztah vykonávají pro společnost práci, za kterou jsou společností odměňováni, a **členové v družstvech**, kde podmínkou členství v družstvu není pracovněprávní vztah k družstvu. **Tyto osoby odhlásí** zaměstnavatel do 31. 1. 2009 a současně oznámí, zda činnost těchto osob zakládá účast na důchodovém pojištění. Dále je zaměstnavatel povinen písemně **ohlásit** příslušné OSSZ do 31. 1. 2009 smluvní zaměstnance a zaměstnance, jejichž zaměstnání je od 1. 1. 2009 **zaměstnáním malého rozsahu**, tj. zaměstnáním, ve kterém je sjednán započitatelný příjem nižší než rozhodný příjem (v roce 2009 činí rozhodný příjem 2 000 Kč) nebo není sjednán vůbec.

Zdroj: ČSSZ

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Velké tápání okolo švarcsystému](#)
- [Dva problémy s pracovní pohotovostí](#)
- [Příkaz a příkaz na místě v přestupkovém řízení vedeném orgány inspekce práce](#)
- [Nová úprava kvalifikovaných zaměstnaneckých opcí](#)
- [Zákon o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele vstupuje v účinnost](#)
- [Souběh funkce statutárního orgánu a pracovněprávního vztahu - judikатурní vývoj](#)
- [Nejvyšší soud: Příspěvek na penzijní připojištění se řadí mezi pracovní a mzdové podmínky](#)
- [Změny nejen parametrů exekučních srážek pro rok 2026](#)
- [Transparentní odměňování](#)
- [K osobnímu příplatku v platové sféře](#)
- [Odvolání vedoucího zaměstnance z funkce a některé související otázky z HR praxe](#)